

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zapadno od 6. i 7. kr. po cijeni od 6 helera	U Beogradu i u krajevima zapadno od 6. i 7. kr. po cijeni od 2.50
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 10 helera	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji 3.50
Izvan ovog područja po cijeni od 12 helera	U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije i u inostranstvu 4.50

Oglas po ciljniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon br. 245.

Ratni izvještaji.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 19. oktobra.

Istočno bojište i Arbanija:

Kod austro-ugarskih borbenih snaga nema nikakvih osobitih događaja.

Talijansko bojište:

Na tirolskom i koruškom frontu došlo je prekjuče i juče do mjesnih borbi na više mjesta. Naše čete zarobile su 300 neprijateljskih vojnika i zaplijenile ratnog materijala.

Na Soči obična topnička djelatnost.

Načelnik glavnog stožera.

Njemački večernji izvještaj.

Kb. Berlin, 19. oktobra.

Wolffov uređ u jaja: U Flandriji slaba, sjeveroistočno od Soissona vrlo jaka topnička borba. Ostrvo Moon, koje leži između Oesela i Estlanda, zauzeto je napadom kopnenih i pomorskih borilačkih snaga.

Izveštaj njemačkog admiralskog stožera.

Kb. Berlin, 19. oktobra.

17. oktobra napale su lake njemačke pomorske borilačke snage u Sjevernom moru, u blizini škotskih ostrva, sprovedu povorku od 13 brodova, koji su išli iz Norveške za Englesku, među njima oba moderna engleska razarača „G 29“ i „G 31“, koji su služili kao zaštita. Svi brodovi u sprovednoj povorci su uništeni. Tako isto i oba zaštitna razarača. Naše pomorske borilačke snage vratile su se nazad bez ikakvih gubitaka i štete. — Operacije naših pomorskih borilačkih snaga na Oeselu produžuju se i dalje po osnovi.

Iz afera u aferu.

Afera je pojam, koji se ne može tako protračiti, niti se može prevesti na srpsko-hrvatski. Ova riječ odgovara romanskom narodnom karakteru, pa čini se da je osobiti pariski specijalitet, jer tamo od uvijek najbolje uspijeva. Treba se samo sjetiti afera sa djerdanom, koja je toliko mnogo doprinjela bragičnoj sudbini Marije Antoanete. Afera mogu nicati samo u onakvoj kaljužini, koju vjekovima predstavlja francuska prijestonica, u atmosferi moralne i političke korupcije, parlamentarnih spletki, međusobne sumnje i u salonima častohlepnih, a u isto vrijeme moralno propalih žena pariskog polusvijeta. Priljavi događaji bijaju svagdje, ali ih se pravo ocjenjuje i redovno svršavaju u sudnici, kod čega lica, koja su i malo kod toga sudjelovala u najboljem slučaju budu izbačena iz

Ruski linijski brod „Slava“ zapaljen i potopljen. Nijemci su osvojili ostrva Nesz i Moon. Pred odstupom njemačkog državnog kancelara dra. Michaelisa?

društva i predata opštem preziru. U Parisu na protiv odgovara bon tonu biti zapleten ili biti junak jedne afera, samo se treba čuvati, da junak ne bude sudski kažnjen zbog djela, koja otvoreno vrijeđa čast pojedinca. Afera u opšte podnosi samo polusvjetlo, što više mrak, pa u opšte pred javnosti mora da ostane zakrta nekom tajnom.

U Parisu ima svaki čas afera. Čim se javnost zasiti jednom aferom, već se pojavljuje druga. Ali osobito u ovo ozbiljno vrijeme čini se, da na Seini niču afera kao gljive poslije kiše. Ponajprije je izbila i sada još nerazjašnjena afera Almercyda, koji se u istinu zove Bonaventura Vigo i koji je još kao dvadesetogodišnji fotografski pomoćnik sudjen zbog pronevjeranja na tamnicu. Ipak mu je docnije pošlo za rukom, da zauzme vidno mjesto u pariskom političkom svijetu, što više on je bio prijatelj bivšeg francuskog ministra unutarnjih djela Malvya, kojega je srušio Clemenceau i to zbog sumnje, da je iz Švajcarske primao novaca za Njemačkoj prijateljsku propagandu u Francuskoj. Almercyda sam, kojemu je uspjelo da postigne mjesto glavnog urednika velikog opozicionog lista „Bonnet Rouge“, umoreno je u apšeničkoj bolnici, pošto je bio iznenada uapšen zbog neke afera, koja se dovodi u savez sa navodnim pokretom za mir i koja danas još nije objašnjena. Njega je stigla Jauresova sudbina. Ali u isto vrijeme, dok je Almercyda afera još zanimala boulevardarske listove, izbila je već nova afera, afera Bolo-paše, jednog Talijana, koji je rođen u Marseillesu, a naturaliziran u Francuskoj, koji je nekada bio berberin, a sada navodno posjeduje imetak od pet i po milijuna franaka. On se hvati, da je prijatelj Abas Hilmi-paše, bivšeg kediva egipatskog, koji mu je i podijelio naslov paše, a sada taj isti Bolo-paša leži u tamnici okrivljen, da je sa velikim svotama novaca pomagao u Francuskoj mirovnu akciju u korist Njemačke. Koliko se zna, on svoj imetak nije zaradio njemačkom pomoću, nego kao francuski ratni dobavljač stoke iz Argentine. Uapšen je i poslanik Turnel, kojemu se može predbaciti jedina krivnja, da je kod njega nadjena svota od dvadeset i pet hiljada franaka u švajcarskim banknotama i da je bio prijatelj miru. K tome još pridolaze kao sumnjivi boulevardarski novinari Jacques Landau i Jean Goldsky, saradnici „Bonnet Rouge“.

U ovu mrežu afera uplela se sada i nova francuska vlada gospodina Painlevéa, koja je mnogo uzdrmana. Sve se dogodilo na taj način. Poznati rojalistički izdavač „Action Française“, Leon Daudet, pod čijom zastavom su se od prije nekoliko godina i još pred sam rat skupljali kraljevski „cameloti“, upravo je pismo na Poincaréa u kojem ostrim riječima optužuje bivšeg ministra unutarnjih djela Malvya, da je on sistematski izdavao Francusku, neprijatelju izručivao vojne i diplomatske tajne i da je bio vinovnikom pobuna u vojsci. Daudet nije mogao dokazati svoje optužbe. Čini se, da sva Malvya-ova krivnja sastoji u tome, jer je on pristaša poznatog političara Caillauxa, čija je žena u svoje vrijeme ubila Calmetta izdavača „Figara“. Caillauxa spada među one rijetke iznimke u političkom svijetu Francuske, koji je bio apsolutni protivnik svake politike protiv Njemačke i koji je nastojao, da učuva dobre odnose između Njemačke i Francuske. Ovo čini se jedini je zločin, zbog kojeg Daudet baca prokletstvo na Malvya.

U ovoj aferi igrao je vrlo dvoličnu ulogu Painlevé, jer on ne samo da je iznio u javnost Daudetovo pismo, nego je i primio samog denuncijanta. Po tome je lako pojmljivo ogorčenje, koje je zbog toga izbio u francuskoj komori. Sa pravom predbacivali su socijaliste i radikalne socijaliste ministru predsjedniku, što on nije s prezirnom odbacio Daudetovo pismo, a desnica je rađe upotrijebila ovu priliku, da omraženoj vladi podmetne nogu. Čini se, da cijela ova afera nije ništa drugo nego vješta intriga protiv Painlevéove vlade, kojoj je nasjeo vrlo nespretno sam premijer. Tako je protiv volje vlade zaključeno, da se odgođi interpelacija, i ako ne varaju svi znaci, predstoji Francuskoj opet jedna ministarska kriza, kao posljedica iz jedne u drugu aferu padajućih političkih krugova vojnički i politički propale republike.

Ministarske krize u Srbiji.

Uzroci narodne nesreće.

Kao što je nekada bilo država, u kojima sunce nije nikad zalazilo, tako je u posljednje vrijeme postojala jedna država, u kojoj ministarske krize nisu nikad prestajale. To je bila Srbija.

29. maj 1903. god. donio je Srbiji samo-postavljenu „revolucionu“ vladu sa predsjednikom ministarskog savjeta a Jovanom Gj. Avakumovićem, ali odmah iste godine politički se kabinet mijenja i za predsjednika vlade, 22. septembra, dolazi general Sava Grujić. U međuvremenu od 29. maja do 23. septembra mijenjaju se četiri ministra iz kabineta, a 30. novembra još jedan daje ostavku. U stvari,

od 29. maja do konca decembra 1903. god. Srbija je imala tri vlade, t. j. svaka je vlada živjela prosječno po dva mjeseca!

26. januara 1904. radja se već nova vlada sa predsjednikom ministarske generalom Savom Grujićem i ministrom spoljnih poslova Nikolom Pašićem, to je bila tako zvana: „jaka vlada“. Živjela je 9 mjeseci i 33 dana! Nu, i pored sve „jačine“ ona je morala da padne 19. novembra 1904. godine, kada je za predsjednika ministarske došao Nikola Pašić.

16. maja 1905. godine došla je sumastalsko-radikalna vlada, čiji je predsjednik ministarske i ministar unutarnjih djela bio Ljuba Stojanović, a već 23. maja istupa iz kabineta njen ministar pravde. 30. jula, opet 1905. god., dolazi na upravu zemlje čisti samostalsko-radikalni kabinet sa predsjednikom ministarske Ljubom Stojanovićem.

1. marta 1906. godine dolazi vlada čisto radikalna, sa predsjednikom vlade Nikolom Pašićem.

30. maja dolazi opet Pašić sa još u većoj mjeri rekonstruiranim kabinom.

30. marta 1907. god. opet Pašić sa sasvim revidiranim kabinom.

11. jula 1908. g. dolazi kabinet Pere Velimirovića. Za njim patriotski kabinet Stojana Novakovića i Ribara.

12. oktobra 1909. godine dolazi na vladu „koalicioni“ kabinet, pa onda opet Pašićev.

23. juna 1911. god. kabinet dva Milovana Milovanovića.

18. jula 1912. godine Trifkovičev kabinet, a za ovim opet patriotski.

Za ovim opet, u kratkim razmacima, Pašićev, patriotski, pa opet Pašićev kabinet.

Dakle osamnaest kabineta za deset godina, ili gotovo dva kabineta godišnje!

To znači, da je Srbija za posljednjih deset godina bila u neprekidnim krizama ili da je, u stvari, bila u jednoj dugackoj krizi, te, sasvim prirodno, nije ni bila u mogućnosti da stigne, da svoju unutrašnju politiku sređi i konsoliduje, a o spoljnoj ne treba ni govoriti. Ona je u mjesio nje vršila izbore. Tako je u kratkom razmaku srpska skupština pet puta raspustana, a srpski su se ministri nalazili na izbornim agitacijama i u naj-sudbonosnijim časovima, kad bi morali da budu u prijestonici, da bar od prijestoničkog građanstva doznaju, šta se dešava van Srbije!

Srbija se dakle nalazila vječitou u krizama, a partijske su borbe došle do vrhunca. Radikali su u tome bili predvodnici. Posljednjih deset godina ko nije bio radikal, nije uopšte bio smatran Srbinom ili patriotom; srbizam se ispoljio u pašićizam. To i jeste glavni uzrok to-

likim krizama a prema tome i nesreći, koja je zadesila cio srpski narod, kao logičnoj posljedici svega toga.

Evo šta je o tom nečayno-javno izjavio jedan ugledni srpski građanin:

— Hoćete da znate za prilike u Srbiji, naročito za radikalna djela posljednjih deset godina? Evo da vam ukratko kažem: Nezapamćena jagma narodnih para; razni basnoslovni provizion i apanaže; nezapamćena trgovina sa koncepcijama; saliranje narodnih šuma; nupuštanje željezničkih pruga i gradjevina; basnoslovni zajmovi; nevjerovalne žurne; nagrade i pomoći radikalnim pristalicama, itd., eto... to su prilike u Srbiji i radikalna djela za posljednjih deset godina. A spolja? Eto, u posljednjih pet godina ugasiše svojom vralolomnošću ludom politikom stošinama hiljada srpskih ogojista, zavise cio narod u crno, pa ga u posljednjem momentu napustiše, ostavljajući ga na milost i nemilost neprijatelju, porušivši prije toga sve, što je znojem srpskog naroda sagradio! Na posljetku evo, u savezu sa Italijom, hoće da umište i posljednje ostatke srpske muške snage za tuđinske interese! Eto, to je radikalna politika spolja! Ne, u svjetskoj istoriji se — svršava taj ugledni srpski građanin — ne zna, da je bilo vlade, koja je nevjesticje vodila državnu politiku od srpske vlade, niti da je jedan narod doživio takvu sudbinu kao srpski narod! Državna katastrofa je logična posljedica kako njenog unutrašnjeg političkog rada, tako i spoljnog. Svuda samo prost, uski, grabljivci, neizlječivi radikalni interes, koji je vazda sa vrlotva državnih korumpirao narod srpski, zavadljajući ga i drsko ga lažući.

Srbindemokrat.

Afera Daudet-Malvy.

Pred padom francuske vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 18. oktobra.

Kako „Action Française“ javlja, jučerašnjom odlukom komore afera Daudet-Malvy nije okončana. U jednom članku izjavljuje Daudet, da on neće dati da mu se zapuše usta; ili će se Malvy i bivši šef ureda bezbjednosti Leymarie s njime suočiti pred istražnim sudijom, ili će on naći drugo sredstva, da obilni materijal, koji je prikupljen protiv Malvya, preda javnosti.

Svi pariski parlamentarci drže kao neizbježno, da će ministarstvo Painlevé povući posljedice iz jučerašnje komorske sjednice. Kako se veli, sutrašnji ministarski savjet će riješiti sudbinu kabineta.

Podlistak.

Ružica Petković:

Prvi i poslednji bol...

Dugo, vrlo dugo je proteklo od našeg poslednjeg rastanka. Nje više nema. Još samo klupa prazna stoji, kao da čeka svog stalnog posetioca koji lviše nikad doći neće.

Iz uspomena mi niče isto ovako veče. Duboka noć sanjivo je grčila izenilju, a pun mesec uporno se borio protiv sivih oblaka, ipak uspevajuci da svojom svetlošću preljuje vrt i nas dve u njemu. Obe smo seđele i čuteći pralile borbu oblaka koji su se tridili da iza tu noć mesec sahrane.

Njoj je tada bilo devetnaest godina kada je njeni bogati roditelji dovedoše iz zavoda kući. Dece, sem nje jedne nisu imali, i jedva su čekali da se njeno vaspitanje završi, te da svojom nekadanjom veselošću oživi opustelu kuću. Svojom velikim tamno plavim očima koje je uvek sa nekim čudjenjem upravljala na svakog, davala je izgled bezazlenog deteta, još ne iskavarenog dođinom životu. Da, ona je i bila u duši dete.

Ljiljana je bila najlepši ukras u roditeljskoj kući. Ne mareći mnogo za društvo, ona je se povukla u tišinu, i sa najvećom ljubavlju negovaoše cveće u svome vrtu, koje, kako ona sama često govoraše mirisaše samo za nju. Svako veče ona je usamljeno šetala, po svome vrtu, uživajući u toj tišini. S pogledom punim čežnje, sanjala je... Ispred njenih očiju redjale su se slike, koje je u dužom nizu pogledom prati-

la. Iz dana u dan ona je bivala sve biedja. Pogled joj je sijan i vlažan, kao kad na prvu proletnu ljubicu padne rosa. Često sam se u sebi pitala, kakav li je crv mogao nagrizati tu mladu dušu. Zašto li je taman oblak kvario vedrinu čela, ner nego što je uspeła svojim tamno plavim očima dati običan izraz.

Ali njeni roditelji nisu od toga ništa primjećivali. Samo sam ja slutila nešto, ali je nikad ne zapitala, računala sam, poznavajući njeno nežno srce, da će ispovest sama po sebi doći. S tugom sam posmatrala to lepo lice, koje se postepeno gubilo, i razmišljala sam o tajni, koja je od mene kao oblak zaklanjalaše.

Jedne večeri kad sam se ranije povukla, da je nebi svojim čerefanjem smetala, ona preko svog običaja udje k meni i reče mi:

„Veče je tako lepo, hajde da prošetamo malo po vrtu!“

Ostavim svoju knjigu i podjem čuteći pored nje. Ljiljana, sa rukom na uzdrhtalom srcu, lako i nečujno kao san, okupana blagom svetlošću, dođe do klupe na koju se umorno spusti. Duboki mir pokri vreme u kome se nalazimo. Ona je grčevito sklopila svoje lepe ruke, a pogled upravi k nebu, kao da od njega za sebe milosti traži. Za tim se obrte k meni i poče blago:

„Vidim da me u poslednje vreme naročitim pogledom posmatraš. Ono što sam mislila, da od tujdih pogleda s uspehom skrivam, od tvojih ne mogoh.“ Počuta malo pa nastavi: „U ostalom ko zna, možda je to donekle i dobro. Čovek treba da ostavi uvek dublji utisak na onoga, koji ga razume i voli. Moji dani protekoše, a ja in i ne

osetih. Ne zaplakah za njima kao ni za životom, koji mi je izgledao tako lep, a ni slutila nisam da u njemu ima tako mnogo bolova. Vedrim pogledom, sa dušom svakoga u svojoj, meko bih spuštala glavu na mirisno kriho noći, snevajući san svoje prve ljubavi. U noćima mesecom obasjanim, uz pripomoć svetlucanja zvezda, u prozračnoj odeli naivnosti, zidala sam temelj svoje budućnosti, protkav najfantastičnijim slikama pročitanih romana. To je bilo raskošno proleće moga života. Još jedini ostatak od toga bogatstva, jeste moje usamljeno lutanje, po pokošenim cvetovima mojih uspomena.“

„Baš nekako po mome dolasku iz zavoda, univerzitetska omladina, davala je, o Svetom Savi veliku zabavu, gde smo i mi bili pozvani. Ja se njome nisam oduševljavala, ali sam morala zadovoljiti svoje roditelje i poći na bal. To je bio moj prvi i poslednji ulazak u svet. Bila sam nesigurna sa svojim pokretima, i iskreno da ti kažem, plašio me je taj vrtlog otmene laži i maske. Za kratko vreme stekla sam veliki broj obožavalaca, prema kojima sam bila tako ravnodušna, a koji su me obasipali laskanjima. Bilo mi je dosadno. U svojim mislima bila sam vrlo daleko od svega toga, instiktivno osećajući laž, o kojoj mi niko otvoreno ne govoraše.“

Ali, među ostalima bio je jedan mlad student, čije su oči govorile više, nego što bi on, onako ponosit mogao reći. Osećala sam, da je pratio svaki moj pokret. Čekala sam neće li mi on prići, ali on to ne učini. Tada nisam ni slutila da će njegova uloga u mome životu, biti tako velika.

Docnije smo se sretali u društvima;

i ja koja nisam marila za društvo, sad sam u njega grozničavo ulazila, nadajući se da ću njega tamo naći. I mi se zavolesmo. To su bili najpretniji dani u mome životu. Ja sam živela samo od tih momenata našega vidjenja. To je trajalo godinu dana, a da moj o tome ništa nisu ni slutili. Ja sam palila u jednoj velikoj duševnoj borbi. Bila sam ostavljena potpuno sama sebi, jer mi on nije mogao pomoći. Poznavajući ambicije svojih roditelja, nisam smela ni misliti na brak sa njim, jer on još nije imao nikakav položaj u društvu. Ali, ustoro mi se čade prilika, da svoje osećaje prema njemu svojim otkrijem. Zaprosto me je jedan od uglednijih mladih ljudi, i moji odgovorili da pristaju; samo kako je to obično ređ upitaše i mene. Ja plašljivo izjavih, da već volim, ali da nisam imala snage, da im to ranije kažem.

Medjutim se događaji počeo nizati. Prvo se ja razboleh; i tek prezdavih, objavi se rat i on ode kao vojnik, a za zalogu sebe dao mi svoju fotografiju. Od loga rastanka osećala sam se sve slabija. Moji roditelji, videći kako sam se počela gubiti, a po savetu lekara da pronemim vazduh, poslaha me mojoj teki u M.

Beše osvanuo sumoran dan. Kroz teške i tamne oblake padale su kaplje kiše i udarahu koso o okno na koje sam ja bila naslonila glavu. Na duši mi je bilo teško i neki taman predoščaj, lomio mi je grudii. Ulicom je prolazila neka vojnička pratnja, i zvuk trube i udaranje doboša potresahu me toliko, da se bacih na krevet i počeh plakati. Misliha sam o njemu. Ko zna šta li je sa njim, i da li ću ga još kadgod videti. Iz misli me prekiđe moja tetka, koja udje i reče mi, da me jedan vojnik

u predsoblju čeka. Doterah malo kosu, obrišah oči i izadjoih. Predamnom je stajao njegov najbolji drug, koji u ruci držaše jedan koverat koji mi predaše. Za tim mi reče da nije znao da sam ovde, ali me je prošavši pored kuće video na prozoru i došao da izvrši tužnu ulogu, koju me je drug na samrti ostavio. Reče mi, da dolazi sad sa njegovog pogreba, i da je izdahnuo na njegovim rukama, ali teških rana koje je dobio na bojištu. Ostavi me brzo, da mi ne bi smetao u mome bolu, samo još na polasku reče, da su mu sliku jedva iz ruku posle smrti izvukli, i da je umro sa mojim imenom na usnama, a nije ni slutio da sam tako blizu.

Kiša je i dalje padala tražeći ga pod njegovim vojničkim pokrovom, da spere bol koji mu je život u svojoj grubosti naneo. Rastali smo se bili za svagda i ne sluteći. Poslednji zvuci trube pozdrav mi od njega donese.

I moj je kraj tu, a sa njim i moje spasenje. Umorna sam ali i pribrana. Pred sobom mirno gledam svoj grob u koji ću i ja skoro ući. I tada se niz njeno lice skotrljaše još dve zaostale suze, na grob svoje prve ljubavi i svog poslednjeg bola...

Nije dugo prošlo, posle tog našeg vidjenja, a već je velar smrti kroz njen vrt, nanosio miris mrtve jeseni. I njena poslednja pesma života, pratila je, dok je ona kao cvet otkinut od života tiho, bez šuma, nošena na tamnim krilima smrti u spuštanu u predele njene ljubavi, njenog pokošenog cveća. Tu da mirno počiva, daleko od ljudi i od bolova, zaštićena mirom i uvelim mirisima njenog ostavljenog cveća.

Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.
Zürich, 19. oktobra.
„Petit Journal“ javlja, ministar predsjednik Painlevé će u komori dati senzacione izvještaje o skandaloznim merama, naročito o slučaju Bolo-paše.

Kriza francuske vlade.

Potrebne su brze promjene.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Bern, 19. oktobra.

U hodnicima francuske komore vlada mišljenje, da bi djelimično, ali brze promjene u kabinetu Painlevé mogle otkloniti krizu. Govori se, da će ući u kabinet Pichon i Jonnart, Socijalista Sembat piše u jednom članku: Painlevé je kao ministar predsjednik izvršio, jer je njegova nesposobnost za taj položaj očividna. Položaj ministra vojno može zadržati. Tu je on na svome mjestu. Promjene u kabinetu se moraju iz osnovu izvršiti. — „Echo de Paris“ naziva cijelo ministarstvo kabinet neodlučnosti.

Zauzeće ostrva Oesel.

Pomorska bitka u riskom zalivu još traje.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Rotterdam, 19. oktobra.

Engleski listovi javljaju iz Rusije, da još traje pomorska bitka u riskom zalivu. Ruski ubojni brod „Slava“ je potopljen. Imao je 13.720 tona i posadu od 825 ljudi.

Zabrinutost za sudbinu istočne flote.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Zeneva, 19. oktobra.

„Humanite“ piše: Nalazimo se pred zastrašavajućom mogućnošću, da će njemačke pomorske snage prodrći u finski zaliv i uništiti rusku flotu.

Petrograd — ratno područje.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Stockholm, 19. oktobra.

„Birževija Vjedomosti“ pišu, da je Petrograd postao sad ratno područje i da je sjeverna vojska u vrlo teškom položaju, jer je njemačkim četama svuda moguće da se iskrcavaju. Istočna flota se nalazi pred odlučnom borbom.

Reval, Baltičport i Kronstadt ratna zona.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Zürich, 19. oktobra.

„Secolo“ javlja iz Petrograda: Na zaljev pomorskog odbora proglašeno je privremena vlada amnestiju svih dosadanih osuda u mornarici. Reval, Baltičport i Kronstadt oglašeni su kao ratna zona.

Njemačko iskrcavanje na Oeselu. Uticaj njemačkih operacija.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Berlin, 19. oktobra.

O osvajanju Oesela javlja se ovo: Ruske pomorske boračke snage, među njima ubojni brodovi, oklopnače, topovnjače, torpednjače i podmornice, nalaze se u naglom bjezstvu u istočnom pravcu i, gonjene njemačkom flotom, povlače se iza pojasa svojih mina. Ruske čete, koje se još nalaze na poluostrvu Sworbe, lišene su svake mogućnosti da pobjegnu. Osvajanje ostrva Oesela osigurava njemačkoj mornarici ne samo posjed riskog morskog tjesnaca, kojim su do sad gospodarili rusko-engleski topovi kod Zerla na južnoj oba-

li Oesela, nego je i cio strategijski pomorski položaj u istočnom moru potpuno obrnut u korist Njemačke. Obje krajnje tačke njemačkih sadanjih istočno-morskih položaja su na zapadu Kiliški zaliv, na istoku riški morski tjesnac sa zaštićenim ostrvom Oeselom. Kako Kiel jednovremeno gospodari kanalom cara Wilhelma nad ulazom u istočno more, tako je s druge strane ostrvo Oesel južna brana za ulaz u finski morski zaliv, a tim dvostrukim značajem prema zapadu i sjeveru postaje zenit prevlasti u istočnom moru. Posjed tog položaja osigurava dalje našu vojsku koja se nalazi istočno od Dvine, štiti Kurlandiju i zagrožava Ruse otvaranjem puta za Estlandiju. — Engleskim, sad već propalim nadama, da se utvrde na istoku istočnog mora, oduzet je osvajanjem Oesela i posljednji oslonac.

Ruski prikaz borbi.

Kb. Petrograd, 19. oktobra.
Jedno zvanično saopštenje glasi: Momentano nastavljaju ruski topovni čamci svoj zadatak, tj. da sprječavaju nadiranje neprijateljskih brodova u Moonund u cilju prekidanja ruske pomorske veze sa riskim zaljevom. Ovdje je težište položaja, pošto od uspjeha ovih bojeva zavisi bezbjednost ruskih položaja između riskog zaljeva i Finske. Glavina njemačkih pomorskih sila leži sada u okolici Oesela i Dagoe, preko puta od morskog tjesnaca Erben. Ruska flota odjeljena stavlja svoje operacije u riskom zaljevu, gdje brane prilaze i Irbenski morski tjesnac.

Napuštanje Revala.

Kb. Petrograd, 19. oktobra.
„Novoje Vremja“ javlja: S pogledom na opasnost, koja iskrcavanjem Nijemaca na Oeselu prijeli Revalu, otpočelo je 16. t. m. napuštanje grada. Stanovništvo se povlači u unutrašnjost zemlje.

Utisak u Londonu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Lugano, 19. oktobra.
Londonski brzojav „Secolo“ javlja o neprijatnom utisku koji je tamo izazvalo iskrcavanje Nijemaca na Oeselu. Držanje ruskih vojnih i flotnih odjeljena zaslužuje kaznu, naročito s toga, što je cio svijet znao da će Nijemci napasti. Da je ruska flota izvršila svoju dužnost, njemački napad ne bi nikad uspio.

Francusko priznanje njemačkoj mornarici.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Zeneva, 19. oktobra.
Pariski listovi priznaju, da su uprava njemačke mornarice i zapovjednici iskrcanici četa izvršili operacije sa uzorom i vanrednom vještinom i brzinom. Isti mornarski kritičari govore o ruskim odbrambenim mjerama sa omalovažavanjem. Mornarski saradnik „Petit Journal“-a izjavljuje, da je nepojamno, zašto nije u obilnijoj mjeri upotrebljena Baltijska flota u tako važnom položaju.

Nagovještavanje ruskog protiv napada.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Petrograd, 19. oktobra.
Petrogradski brzojavni ured javlja: Ovdasnji mornarski krugovi gledaju na sadanji položaj u istočnom moru ovako: Dokle se naša flota na bojištu nalazi priješnjena od četiri puta jačih njemačkih snaga, dotle se naša vojska nalazi u povoljnijem položaju. Zaliv Tagelacht, jedino mjesto, na kome se pojačanja mogu

iskrcati, pristupačan je sjevernim vjetrovima, koji tamo već dva dana duvaju. Prenašanje naših pojačanja na ostrvo Oesel ne zavisi od vazdušnih uslova. To objašnjava neprekidne pokušaje njemačkih transportnih brodova, da prođu do Moonunda, da bi zagrozili našim vezama i pogoršane napade neprijateljeve na naše čete, koje te veze štite. Pitanje se uskoro mora riješiti, jer mi hitamo sa izašiljanjem pojačanja. Protiv napad predstoji.

Saveznici kao spasioci u nuždi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Basel, 19. oktobra.
„Daily Mail“ piše, da će saveznici, poslije gubitaka ostrva Oesela i Dagoa, u opštem interesu sporazumnih sila, primiti odbranu finskog zaliva i prijestonice Petrograda u svoje ruke.

Premještanje ruskog glavnog stana.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Karlsruhe, 19. oktobra.
Primorje Pernau je zatvoreno. Ruski glavni stan je premješten iz Mobiljeva u Dorpat.

Rusija poslije revolucije.

Anarhija raste.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Amsterdam, 19. oktobra.

„Times“ javlja iz Petrograda: Ono što najviše uznemiruje to je, što anarhija neprestano raste. Iz raznih krajeva zemlje stižu sve gore vijesti. Seljaci samovoljno zauzimaju ne samo zemlje, nego i čampve i stoku imućnih posjednika. Dokle u Petrogradu život bar po spoljnjem izgledu redovno teče, dotle nedaleko od njega pod površnom vladom sa svim drugo stanje. Milicija traga da pronađe 18.000 zločinaca, koji su pobjegli iz apsana. Broj sumnjivih domova i noćnih klubova se znatno umnozilo. Svuda se preterano kocka. Nesigurnost budućnosti i labavost milicije, koja treba da održava red, potpuno uništava moral.

Nepriznavanje nadležnosti privremenog parlamenta.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Stockholm, 19. oktobra.

Predsjednik dume Rodzianko i drugih 14 članova dume odbili su izbor sa izjavom, da državna дума još postoji, te se prema tome nadležnost privremenog parlamenta pravno ne može priznati.

Nemiri u Besarabiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Rotterdam, 19. oktobra.
„Times“ javlja iz Odese, da su u Besarabijskim gradovima izbili zbog nestašice životnih namirnica ozbiljni nemiri.

Iz tajne sjednice privremene vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Stockholm, 19. oktobra.
Privremena vlada održala je tajnu sjednicu, u kojoj su Tereščenko i Verderevski saopštili važne stvari. Tereščenkova saopštenja ticala su se konferencije u glavnom stanu odnosno međunarodne politike. Verderevski izvijestio je potanko o događajima u Istočnom moru i o položaju povodom njemačkog iskrcavanja na Oeselu i Dagoa.

Popunjenje ruske vlade.

Kb. Petrograd, 19. oktobra.
Jedan ukaz privremene vlade postavlja revolucionarnog socijalistu Maslova, potpredsjednika velikog privrednog odbora, za ministra narodne privrede. Ovo je bilo jedino nepopunjeno mjesto u uspostavljenoj vladi.

Prijatelji.

Neki hadžija, kad bi govorio, uprkao bi pljuvakom sugovornika, ako bi na blizu bili. Od dvojice njegovih užitih prijatelja jedan mu se je samo za ledja smijao toj njegovoj mahanj, a drugi mu jednom zgodom na samu reče:

— Hadžija dragi, kad govoriš s kim licem u lice, metni čevru pred usta! — A što? upita hadžija.
— Ma, kad govoriš, prčeš iz usta.
Hadžija za uvijek okrenu ledja svom drugu prijatelju, a sve svoje osećaje prijateljstva usredotoči u onom prvom, koji mu se je i na dalje smijao iza ledja.

H. Muftić, „Sar. List“.

Književni prijedlog

N. V. Gogolj: Tri pripovijetke.
Upravo su izašle tri humoristične priče velikog ruskog pisca kao 103/4. svezak „Humoristične knjižnice“. Sve tri priče (Ivan Fjodorovič Sponjka i njegova tetica. — Nos. — Kočija) imaju sve odlike majstorskog Gogoljevog je a, naročito izvoran humor, koji ne zaostaje mnogo za humorom „Mrtvih duša“. Izdavanje je ukusno, a stoji K 1.—, dok 50 najboljih šaljivih romana i pripovijesti stoji sniženo K 10.—. Kako urošništvo javlja izlazi doskora majstorski roman Stevana Srećka: „Pop Cira i pop Spira“ s predgovorom A. G. Matosa. Adresa za narudžbe: „Humoristična knjižnica“, Zagreb, Vojnička 19.

Kongres ruskih Jevreja.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Stockholm, 19. oktobra.

Ukrajinski dopisni ured javlja: Jevreji Rusije zaključili su, da za 10. januar 1918. sazovu kongres svih Jevreja.

Kerjenski — predsjednik ruske republike.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Haag, 19. oktobra.

Petrogradski poslanici raznih engleskih listova nagovještavaju, da će Kerjenski biti proglašen za predsjednika republike. Ovo naročito potvrđuje zastupnik „Times“-a. Izgleda da Engleska potpomaže kandidaciju Kerjenskog.

Kerjenski u Petrogradu.

Kb. Petrograd, 19. oktobra.
Kerjenski se vratio iz glavnog stana i prisustvovao je ministarskoj sjednici.

Jerمني i vlada.

Kb. Tiflis, 19. oktobra.
Narodna konferencija Jermena je riješila, da privremenoj vladi izjavi povjerenje i fla je potpomaže.

Pomorska letilica u Vladikavkazu.

Kb. Vladikavkaz, 19. oktobra.
Ovdje je stigla jedna pomorska letilica iz Tiflisa, koja je za dva sata prevalila preko Kavkaza.

Pooštreni podmornički rat.

Nova potapljanja.
Kb. Amsterdam, 19. oktobra.

Iz Londona javljaju: Veliki norveški brod „Themis“ potopljen je u Sredozemnom moru.

Potapljanja u Sredozemnom moru.

Kb. Berlin, 19. oktobra.
Wolffov ured javlja: Neumorno i danju i noću zaposlene, postigle su njemačke i austro-ugarske podmornice u Sredozemnom moru nove velike uspjehe. Potopljeno je 13 parnih brodova i 4 jedrenjaka sa preko 40.000 bruto registrovanih tona. Naročito su osjetno postradali transporti, određeni za Italiju. Samo jedna podmornica potopila 4 ugljarska broda sa okruglo 15.000 tona, određeni za talijanska pristaništa. Među potopljenim brodovima bili su oružani engleski brodovi „Iriston“, 2221 t., „Saniven“, 3689 t., „Iricomor“, 3296 t. i grčki parni brodovi „Nikolsos Russos“, 2421 t. i „Konstantinos Empirikos“, 2611 t., koji su plovili u službi sporazumnih sila.

Potopljeni brodovi.

Kb. London, 19. oktobra.
Zvanično se objavljuje, da je prošle nedjelje potopljeno 12 brodova svaki sa više od 1600 tona i 6 brodova s manjom zapreminom.

Dementi o japanskoj pomoći.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Rotterdam, 19. oktobra.
Japanska štampa objavljuje službeni demanti zbog vijesti o stizanju japanskih četa u Evropu i pojačanju japanskih pomorskih snaga u Sredozemnom moru.

Konferencija sporazuma u Parisu.

Amerika na pariskoj konferenciji.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Haag, 19. oktobra.

„Times“ javlja iz New-Yorka: Amerika će, i ako još ne pripada sporazumu, vjerovatno učestvovati u pariskoj konferenciji radi savjetovanja o vojničkim i političkim pitanjima. Misli se, da će Sjedinjene Države zastupati Pershing, admiral Sims i američki poslanik u Parisu. Naročite tačke savjetovanja će biti: povećanje trgovinske flote, saradnja Japana i još strožija blokada Njemačke.

Odlikovanje kralja Ferdinanda.

Što se još nada rumunjski kralj.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Stockholm, 19. oktobra.
Rumunjski kralj Ferdinand blagodarilo je brzojavno Kerjenskom na odlikovanju ordenom Sv. Gjorgja i izjavio je nadu, da će rumunjsko-ruska vojska upornom borbom osvariti zajedničke ideale svih saveznika.

Njemačka.

Glasine o odstupanju dr. Michaelisa.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Berlin, 19. oktobra.

U ovdasnjim političkim krugovima se ozbiljno govori o odstupanju njemačkog državnog kancelara dr. Michaelisa. Misli se, da će u tom slučaju biti imenovan za državnog kancelara badenski vojvoda Maks, predsjednik badenske komore. Vojvoda je liberalni političar i pouzdano je, da će on primiti položaj državnog kancelara, ako mu je većina Reichstaga prijateljski naklonjena.

Napadni duh njemačke flote.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Berlin, 19. oktobra.
Kapetan Persius slavi u jednom članku napade njemačke flote, koja jednovremeno operise u Istočnom i Sjevernom moru. U Sjevernom moru je ona

mogla da prođe do Šellandskih ostrva, dakle 500 morskih milja od helgolandske baze. To je prvi slučaj, da je ona u tolikoj udaljenosti mogla tako uspješno operirati. Engleska štampa jadikuje zbog oskudice napadačkog duha u engleske flote. Sad ona može vidjeti, da Nijemci taj napadački duh imaju.

Za i protiv mira.

Iz engleskog donjeg doma.
Kb. London, 19. oktobra.

Lord Cecil izjavio je na pitanje, da li je jasni i snažni odgovor Wilsonov na papinsku notu rezultat sporazuma sa sporazumnim silama, da to nije slučaj. Travelyan je pitao, da li je engleska vlada zvanično priznala odgovor Wilsonov kao svoj, a lord Cecil je odgovorio, da nije. Dalje je pitao Travelyan, da li engleska vlada namjerava da odgovori, a lord Cecil je molio, da se to pitanje pismeno podnese. Na drugo jedno pitanje reče Cecil, da će doći do sastanka sporazumnih sila, da se po želji ruske vlade utvrde ratni ciljevi. Dalja raspravljanja po toj stvari za sad niti su moguća, niti bi bila na mjestu.

Borbe na zapadu.

Strahovite štete u Dünkirchenu.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Amsterdam, 19. oktobra.

„Tijd“ javlja, da je engleski ratni materijal prenijet u Francusku. To je posljedica užasne štete, koju je prčinio posljednji njemački napad u Dünkirchenu. Velika smjestišta benzina su odletila u vazduh. Tvornice sapuna, koje su se tamo nalazile u neposrednoj blizini, potpuno su izgorjele, vatra je zahvatila i industrijski kraj, razbuktao se ogroman plamen, koji je uništio velike zalihe pamuka, drva i suve ribe, koja je bila određena za englesku vojsku. Sve su kuće izgorjele. Vatra je zahvatila i pristanište, gdje su upropačene sve brodarske radionice, dokovilišnice. Velike engleske brvnare, koje su na blazu pristaništa podignute a u kojima je bila municija i ratni materijal, odletjele su u vazduh. Potpuno su uništeni mnogobrojni vagoni sa životnim namirnicama i municijom. Broj mrtvih i ranjenih ne može se za sad ni približno odrediti. Dvije engleske vojarne za pomorsku pješadiju i englesku pješadiju potpuno su uništene.

Amerika u ratu.

Nasilja gospodina Wilsona.
Kb. Bern, 19. oktobra.

„Petit Parisien“ javlja iz Washingtona, da je pošta švedske vlade upućena na švedskog poslanika, koju su Englezi zaplijenili, dospjela sada u ruke američkog državnog sekretara Lansinga. On je izjavio, da će pošta izdati švedskom poslaniku, ali pod uvjetom, da se pošta otvori pred predstavnicima vlasti, i da se sadržaj tačno pregleda. Izgleda, da švedski poslanik na to neće pristati, pošto treba pošiljku zbog diskultovanja sa američkom vladom o pitanju blokade. On traži zato, da mu se pošta izda bez ikakve pogodbe.

Amerika će učestvovati na pariskoj konferenciji sporazumnih sila.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Haag, 19. oktobra.

Lansing je saopštio, da će Amerika učestvovati na predstojećoj pariskoj konferenciji sporazumnih sila.

Američki zajam sporazumnim silama.

Kb. London, 19. oktobra.
Vlada u Washingtonu dala je nove zajmove: Rusiji 50, Engleskoj 25, Francuskoj 20 i Belgiji 5 milijuna dolara.

Holandski brodovi u američkoj službi.

Kb. London, 19. oktobra.
„Centralnews“ javlja iz Washingtona: Holandska vlada je predložila Sjedinjenim Državama, da 400.000 tona holandskog brodskog prostora upotijebi u zoni ratne zone, pod uslovom, da Sjedinjene Države dobave Holandiji izvojnne sirovine. Dotični brodovi se nalaze u američkim pristaništima.

Engleska u ratu.

Pogromi u Londonu.
Kb. London, 19. oktobra.

Jevrejske i engleske novine javljaju o izgređima — sličnim pogromima — koji su se desili u londonskoj četvrti Eastend 24. i 25. septembra, upravo pred jevrejski praznik pomienja. Svjetlino, kojoj su se pridružili i engleski vojnici, zlostavljala je mnoge Jevreje, većinom ruske, čak i jevrejske vojnike. Okna na prozorima jevrejskih kuća su polupana, jevrejski prolaznici pogrtjeni i bijeni. Samo s mukom pošlo je za rukom policiji, da spriječi dalje izgrede i pljačkarnja. Poznato je, da su se prije nekoliko mjeseci odigrali u Londonu protiv jevrejski izgređi, koji su se također grančili na pogrome. Krivica je do reakcionarne engleske, naročito Northcliffeove štampe, koja u novije vrijeme sistematski podjuruje protiv ruskih Jevreja, što se nalaze

MALI PODLISTAR.

O čistoći jezika.

Povodom naredbe hrvatske vlade o čistoći nastavnog jezika u srednjim školama u Hrvatskoj i Slavoniji, napisao je dr. N. Andrić u „Nar. Novinama“ razmatranje iz kojeg vidimo neka mjesta:

Dne 8. rujna izdala je hrv. slav. zemaljska vlada jed. u naredbu, kojom se paradi dubljeg njenog smisla mora pripisati osobito kulturno-patriotsko značenje.

Radi se o čistoći i pravilnosti narodnoga jezika u srednjim školama.

U nekoliko ređaka zbijeno je u toj naredbi toliko krasnih misli, da bi svaka od njih zaslužila posebno poglavlje u svim našim političkim i književnim časopisima.

Srednja je škola osnov svega našega javnoga života, pa ako učenici tih škola u mladim svojim danima dobiju temeljitu podlogu u svim naukama, izaći će u svijet spremniji onako, kako se spremaju sinovi velikih naroda, da budu dostojni nosioci narodne kulture u svim granama narodnoga života.

A kod svih naroda igra glavnu ulogu poznavanje materinskoga jezika. Čega god se latiti na području misaonog, tehničkog, ekonomskog i političkog života, moraš imati gotovu misao, da je izraz tih riječima, ne samo za druge nego — i to u prvom redu — za sebe. Misao radija drugu misao, a gotovo zaobljenost u glavi radija golovim djelima.

A svi mislioci i svi javni radnici u svim narodima misle jezikom, koji su nplili u sebe materinski mljekom. Ne vjerujem, da Tesla još i danas — gdje

je već toliko decenija okružen stranom okolinom — ne misli hrvatskim jezikom. To je naime ona božanska iskra, koja čitav svijet obasjava svojom svjetlošću. Da nema materinske riječi, iskra bi bila ta „u kam“ očajala.

Zato se već dječak u srednjoj školi mora pričuti ne samo da „misli“, nego da svoju misao i prirodno i jasno izražava. A to je ono, što vladina naredba u prvom redu traži od učitelja hrvatskoga jezika, da oštrije pripaze, kako bi učenici ne samo pisali čistim i pravilnim jezikom, nego da im i nativ izražavanja bude dočlan.

Dolican! Još ima jedna tačka vladine naredbe, na koju valja obratiti naročitu pažnju. Učenike valja u svakoj prigodi učiti, kako upotrebljavanje nepotrebnih tuđih riječi nije znak većega obrazovanja i kako se jezik time znatno nagrdljuje, a osim toga je i rodoljubna dužnost naša upotrebljavati čiste narodne riječi mjesto tuđih, ako nisu prijeko potrebne.

Jagić je (u pristupu mome „Brauču“) izrekao misao, da tjeramo mak na konac, kad izgonimo iz jezika opće uvriježene riječi, kao: autonomija, ideja, kultura, manifest, parlament itd. Ondje je on izrekao onaj čuveni svoj aksiom, da čistoća i originalnost jezika ne biva od pojedinih riječi, već od valjanog skladanja riječi u rečenice i fraze. A doista bilo bi i teško nemoguće istrijebiti sve međunarodne riječi, koje se danas upotrebljavaju u našem književnom jeziku, jer bi s tim riječima — ne nalazeći im primjerene naknade — izagnali i mnoge kulturne pojmove, bez kojih ne možemo biti.

u Engleskoj. Ova štampa pokušava da opravda te izgrede i navodi, da su Jevreji pogrdjivali engleske vojnike i da su na njih pucali. Jevrejska štampa, opet pobija to i izjavljuje, da su svi ti navodi lažni. Značajno je, da je od tih, što su sudjelovali u izgređima, samo jedan krivac kažnjen. To je jedan mladić od 16 godina, koji je osuđen na novčanu kaznu od 40 šilinga.

Najnovije brzojavne vijesti.

Uspostavljanje ustavnih garancija u Španiji.

Kb. Madrid, 19. oktobra. Havas javlja: Kralj je potpisao ukaz o uspostavljanju ustavnih garancija.

Strijeljanje Mata Harlse.

Kb. Ženeva, 19. oktobra. Povodom strijeljanja Mata Harlse, koja je u Francuskoj strijeljana zbog tobožnje špijunaže, primjećuje ženevski list „Feuille“: Da je Mata Hari bila engleska sestra „Crvenog Krsta“ u zaposjednutoj Belgiji, u štampari spoznatih sila bi se govorilo o barbarskom ubistvu Nijemaca, ovako dakako je to jedan posve „razumljiv“ čin... Dvojaka mjera Francuza biva svakim danom jasnija: kad Nijemci pogube kojeg faktičnog špijuna, onda je to „barbarsko“, a kad Francuzi ubiju kojeg tobožnjeg špijuna, onda je to — čin pravde...

Engleska ženska vojska.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zürich, 19. oktobra. Engleski naročiti dopisnik „N. Züricher Zeitung“-a javlja: Engleski ministar vojni hoće sad da vrbuje milijun žena, koje će zamijeniti strazarska odjeljenja vojnih smjestišta i magacina. Žene će biti potpuno vojnički opremljene i izvježbane kao rekruti.

Zapljenjena obuća u Francuskoj.

Kb. Paris, 19. oktobra. Naredjeno je, da se sve trgovačke radnje, koje proizvode obuću ili je prodaju, stave pod državni nadzor.

Smrt talijanskog generala Papa.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Haag, 19. oktobra. Prema izvještaju „Exchange Bureau“ talijanski general Papa je poginuo, pogodio ga je metak austro-ugarskog strijelca.

Grad i okolica.

Danas je subota 20. oktobra, po starom 7. oktobra. — Rimokatolički: Vendelin pr.; pravoslavni: Srdjevan. — Casnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noć. — C. 1. k. vojnički dom: Citavnica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku. — Beogradski orfeum (u zimskom pozorištu, prije Boulevard): Početak predstave u 8:30 sati uveče. — Kinematografi: Vojni kino u Kralja Milana ulici 56 (Koloseum): U 6 sati poslije podne predstava za vojnike, a u 8:30 sati uveče predstava za časnike. — C. 1. k. gradjanski kino na Terazijama br. 27 (Paris): U 6 sati uveče predstava za gradjanstvo. — Noćna služba u ljekarnama: U srednici od 14. oktobra do uključivo 20. oktobra držeće noćnu službu u Beogradu ove ljekarne: Protić, Kralja Milana ulica 87; Sekulić, Takovska ulica 37; Selaković, Kneza Mihajla ulica 45. — Red vojnje parobrodov iz Beograda u Zemun: 7, 8, 9, 10, 11 i 12 sati prije podne; 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 sati poslije podne. Iz Zemun a za Beograd: 6:30, 7:30, 8:30, 9:30, 10:30 i 11:30 pr. podne; 1:30, 2:30, 3:30, 4:30, 5:30, 6:30 i 7:30 posli. podne. — Iz Zemun a u Pancsovu: u 6 sati ujutro i u 12 sati u podne. — Iz Pancsove u Zemun: U 8:30 sati prije podne i 3 sata poslije podne. — Ladja, koja vozi između Zemun a i Pancsove i obratno ne pristaje u Beogradu. — Brodarski saobraćaj Sabac—Smederevo. Polazak iz Beograda za Sabac: srijedom i subotom u 7:30 sati u jutro; iz Sapca za Beograd: četvrtkom i nedjeljom u 7 s. u jutro; iz Beograda za Smederevo: četvrtkom i nedjeljom u 3 sata poslije podne; iz Smedereva za Beograd: utorkom i petkom u 8 sati u jutro. — Brodarski saobraćaj između Beograda i Budimpešte: Brod iz Beograda za Budimpeštu kreće svakoga dana u 5 sati izjutra; brod stiže u Budimpeštu drugoga dana u 5:30 sata poslije podne. — Iz Budimpešte za Beograd kreće brod svakoga dana u 8 sati prije podne; u Beograd stiže taj brod drugoga dana u 7:20 sati poslije podne. — Kretanje parobroda za vojnike. Odlazak iz Zemun a i Beograda u Oršavu svakoga ponedjeljka, srijede i subote. Odlazak iz Beograda u 5 sati izjutra, dolazak u Oršavu u 3 sata i 10 minuta poslije podne. Iz Oršove u Zemun i Beograd svake nedjelje, utorka i četvrtka, odlazak iz Oršove u 5 sati izjutra, dolazak u Beograd u 8:30 sati u večer. — Botanička bašta. Otvorena utorkom, četvrtkom, nedjeljom i praznicima. — Posjet bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Brün“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U C. 1. k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtku i nedjelju od 1—3 sata poslije podne. — Vojno parno toplokupatilo u Car Dušanovoj ulici. — 1. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 2. Parno kupatilo za časnike i njihove ravne činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 3. Zgrajauc u školskog pola otvoreno je parno kupatilo ponedjeljkom i četvrtkom (ako u

te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Casnicima i njima ravnim činovnicima stoji na volju da se služe parnim kupatilom i u dane određene za gradjanstvo (ponedjeljkom i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

Rimokatolička služba Božija.

Sutra, u nedjelju 21. oktobra vršiće se katolička služba Božija ovim redom: I. U dvoru: U 8 sati njemačka i češka propovijed i sv. misa za vojnike. Slobodan pristup ima i gradjanstvo. II. U župskoj crkvi: U 8 sati sv. misa za školsku djecu; U 10 sati njemačka propovijed i pjevana sv. misa; U 6 sati poslije podne oktobarska pobožnost, koja se radnim danom u isto vrijeme drži. U radne dane prva sv. misa počinje u 6 1/2, a druga u 7 1/2 sati u jutro.

Istorijski kalendar.

Na današnji dan, 20. oktobra 1784. god. rodio se poznati engleski državnik Henry John Temple viscount Palmerston (izg. „Palmerston“). Palmerston je u početku svoga školovanja bio školski drug čuvenog pjesnika lorda Byron e (izg. „Bajrona“). Studirao je u Edinburghu i Cambridge-u. 1807. god. izabran je prvi put u donji dom. 1809. godine postao je ministar vojni, pa je malim prekidima bio ministar sve do 1828. kada je prišao opoziciji. 1830. god. postao je ministar spoljnih poslova. No najpoznatije je njegovo ministarstvo od 1846.—1851. god. Tada je on sebi svojom prekomjerno aktivnom i opasnom spoljnom politikom mijesanja i gdje treba i gdje ne treba stekao mnogo neprijatelja u zemlji i u inostranstvu. Provali su ga „lord Firebrand“ („lord vatra“), „lord požar“ t. j. koji se igra vatrom). 1851. god. bude oboren, ali 1852. god. opet postade ministar. Posljednji put postao je predsjednik ministarstva 1859. god. Umro je 18. oktobra 1865. god. Ma da je za života bio mnogo napadan, i to često s pravom, ipak je u cijeloj javnosti iskreno ožaljen. — 20. oktobra 1860. izdat je u Beču carski manifest nazvat po vremenu izdavanja oktobarska diploma, kojim se nagovještava uvođenje ustava. Današnji državno-pravni oblik austro-ugarske monarhije utvrdjen je kao što je poznato 1867. godine. — 20. oktobra 1892. god. poginuo je od ubilačke ruke blizu Kibonge u Africi čuveni putnik-ispitač po Africi Edward Schnitzer (Emin-paša). — 20. oktobra 1909. god. umro je u Torinu slavni psihijatar i krivično-pravni pisac Cesare Lombroso. Lombroso je rođen 1835. g. u Veroni. Studirao je u Paviji. 1862. god i sam postade profesor psihijatrije u Paviji. Docnije postade upravnik zavoda za umobolne u Pesaru, koje mjesto zamijenio katedrom za sudsku medicinu i psihijatriju na univerzitetu u Torinu, odakle mu se slava rasprostrela cijelim svijetom. Čuvena su njegova mnogobrojna djela o kretinizmu, o ženama zlikovcima, o genijalnosti i ludilu, o ljubavi i zločinu i t. d. i t. d. Lombroso je u posmatranje kriminalne psihologije uveo sasvim nove poglede i postavio je teoriju o urođenom, nasliednom zločinu. Njegove teorije stekle su među naučnicima, koliko pristalica, toliko protivnika, a o njihovoj opravdanosti još ni izdaleka nije rečena posljednja naučnička riječ. Ali je svakako Lombroso jedan od najvećih naučnika našega doba. Svojim radom zasnovao je novu granu nauke — kriminalnu antropologiju. Njegova važnija djela prevedena su gotovo na sve evropske jezike.

Na uvaženje!

Jovan Premović, Geneve, Case 3545 M. B. moli svakoga, koji preko njega piše, da stavlja tačnu adresu onoga, kome on treba da preda tu kartu. Tako isto i da pošiljač naznači tačnu svoju adresu (ime, prezime, mjesto i ulicu).

Ko traži izvještaj za pojedina lica, neka za svako lice napiše zasebnu kartu ili zaseban oglas, jer će na taj način najbrže dobiti izvještaj. Karte i pisma treba da budu što kraća i što čitkije pisana; snabdjevena sa dovoljnom poštarinom.

Traže se porodice.

Porodice niže imenovanih lica, koji su umrli u pričuvinj bolnici „Brčko“ u Beogradu, potrebno je da se odmah jave sudskom odjeljenju opštine grada Beograda radi izvješnog, hitnog i važnog saopštenja: 1. Porodica Radomira Mirčića; 2. Porodica Moše Davida; 3. Porodica Ignjata Marinkovića.

† Karlo Rotter.

Jučer u jutro preminuo je iznenadnom smrću od srčane kaplje računarski savjetnik kod intendantije vojne glavne gubernije u Srbiji, Karlo Rotter. Pokojnik se na svom službovanju u Beogradu nalazio tek tri mjeseca. Mrtvo će tijelo pokojnikovo biti u nedjelju u 3 i pol poslije podne iz pričuvinj bolnice „Brčko“ sprovedeno na stanicu, otkuda će biti odvezeno u rodni pokojnikov kraj i ondje saranjeno.

Pomoć za mjesec oktobar.

Sve priznanice za pomoć za mjesec oktobar gotove su i mogu se od danas dobiti u uredima okrainskog zapovjedništva Beograd-grad u ulici Kralja Aleksandra broj 7, u sobi br. 57, o čemu se izvještavaju zainteresovani.

Da se jave radi prijema novčanili uputnica.

Radri prijema novčanili uputnica potrebno je da se jave gospodinu dr. Voji Veljkoviću u sali „Mira“ svakoga dana od 11 do 12 sati prije podne: 1. Rađojka Velimira Savića iz Nemenikuća; 2. Stojanka Stevanović iz Barajeva; 3. Mladen Spasojević, trgovac iz Grocke; 4. Rađosav Vojinović iz Mokrog Luga; 5. Djeca Živote Obradovića, sveštenika iz Vranica; 6. Porodica Svetozara Radovanovića, sveštenika iz Leskovca (beogradskog); i 7. Dara Jovanović iz Dučina. Prilikom prijema novca, potrebno je imati uza se redarstvenu legitimaciju. U slučaju, da se ne nalaze u Beogradu, potrebno je da pošalju svoje tačne adrese, na koje bi im se novac mogao poslati.

Medjunarodno rvanje.

Poznati naš atleta, g. Marijan Matijević (Junak iz Like), koji je našim svijetu već dovoljno poznat sa svojih atletskih predstava u korist dobrotvornih svrha, dobio je dozvolu od car. i kralj. vrhovnog vojnog zapovjedništva, da priredi u Beogradu jedno medjunarodno rvanje, za koje su se do sad kao učesnici prijavili rvači: Czaja iz Budimpešte, Zsibis iz New-Yorka, Paskowsky iz Erdelja i dva Beogradjanina. Program i dan rvanja objavićemo u svoje vrijeme.

Brodarski saobraćaj između Beograda—Zemun a i Oršave.

Od 18. ov. mj. opet je uveden brodarski saobraćaj između Beograda—Zemun a i Oršave. Brodovi plove po ovom voznom redu: Polazak iz Zemun a i Beograda u Oršavu svakog ponedjeljka, srijede i petka. Polazak iz Beograda u 5 sati ujutru, dolazak u Oršavu u 3 sata 10 minuta poslije podne. Iz Oršave u Zemun i Beograd svake nedjelje, utorka i četvrtka. Polazak iz Oršave u 5 sati ujutru, dolazak u Beograd u 8 1/2 sati u večer.

Izdavanje kupona za šećer i so.

Odsjek za kontrolisanje utroška hljebnih karata ekonomata opštine grada Beograda objavljuje: da će od sada samo svakoga prvoga u mjesecu izdavati kupone za kupovinu šećera i soli onim gradjanima, kojima je oduzeto pravo na kupovinu brašna, pošto isti pridržavaju dovoljnu količinu za svoju ličnu upotrebu, te zbog toga ne dobivaju kupone za brašno, šećer i so redovnim putem.

Skreće im se pažnja, da ako svakog 1. u mjesecu ne promjene kupone, izgubiće pravo na iste.

Loptačka utakmica.

U nedjelju 21. oktobra o. g. održaće se u Košutnjaku kod Topčidera posljednja loptačka utakmica ove godine između momčadi beogradskog loptačkog kluba i kombinirane vojničke momčadi. Ovo je druga utakmica između spomenutih momčadi, jer na prošloj nije došlo do odluke, koja se sada s nepetošću očekuje. Početak je u 3 sata poslije podne. Čista dobit utakmice određena je u korist austrijskog i ugarskog „Crvenog Krsta“.

Temperatura u Beogradu.

19. oktobra: maksimum u sijenci 19.3 (prema jučešnjem — 2.3), na suncu 27.8 (— 11.0). Temperatura zemljine površine 18.6 (— 6.0) stepena Celsusovih.

Vrijeme na Balkanu.

19. oktobra u 7 sati u jutro: U Banatu i Srbiji vedro. U Vlaškoj na mnogim mjestima obilata kiša. U Dobruđi i Albaniji oblačno. Inače mješovito, ponajviše jače oblačno. Na istoku magla.

Narodna privreda.

Odredbes za tovljenje svinja.

Da bi se doskočilo stalnoj nestašici u masti i da bi se postepeno povećao broj tovljenih svinja, preduzela je vojna glavna gubernija mjere, pomoću kojih će se jamačno postići povoljni rezultati. I ako na prvi pogled izgledaju neke od tih mjera u nekoliko oštre, ipak bi rekli, da će tovljenje svinja biti rentabilan posao, na šta ćemo se u ostalome još vratiti.

Svako, ko ima namjeru da se bavi tovljenjem svinja, dužan je da navede, koliko svinja može da tovi i da li u tome ima praktično iskustvo, bez kojega nije moguć racionalan rad. Tada će vlast ispitati, da li prostorije za tovljenje odgovaraju postavljenom cilju i higijenskim uslovima. U početku tovljenja, t. j. od dana, kad se svinje bace na tovljenje, čiji broj kod jednog tovitelja ne smije biti veći od 50, svako će se svinjče na lijevom uvetu snabdjeti markom od vojne glavne gubernije, a u isto će se vrijeme zabilježiti njegova ziva težina. Svinjče ostaje do duše svojina vlasnikova sve do predaje po

završenom tovljenju, ali se od dana prijave smatra da je na njega stavljena zabrana, te se bez znanja i volje vojne uprave ne smije ni prodati, ni zaklati. Za vrijeme tovljenja dobija tovitelj za svaku svinju 300 kg. kukuruza po cijeni od 70 kruna za 100 kg., a tu će mu količinu doznačiti dotični kotarski zapovjednik. Prijemom hrane za tovljenje obvezuje se tovitelj, da će postići 18% od doznačene hrane, t. j. 54 kg. žive mjere po svinjčetu preko one težine, koju je svinjče težilo neposredno prije otpočetog tovljenja. Čim tovljene svinje postanu zrele za klanje, one će biti žive premjerene i isplaćene i to ona do 80 kg. žive mjere sa 4. kruna, a one preko 80 kg. žive mjere 4.50 K po kilogramu. Ove cijene, koje se ne slažu sa cijenama inače važećim, služe kao odšteta za višu cijenu kukuruza i važe samo za prijem onih svinja, za koje se tovitelj obvezao, da će ih na osnovi ovih odredaba tovititi. Ako se uzbuđe moralo zaklati neko svinjče prije potpuno utrošene hrane za tovljenje, onda će tovitelj imati da vrati zaostali kukuruz uz potpunu naknadu one svote, koju je za dotičnu količinu platio. Ako se prilikom prijema potpuno utrovljene svinje utvrdi da je sprasna, to će se od njezine težine odbiti težina, koja odgovara dotičnom zaplodu. Da bi se spriječila upotreba primljenog kukuruza za tovljenje na druge ciljeve i da bi se površni i labavi tovitelj primorao na savjesno tovljenje svinja, imaće svaki tovitelj da plati kaznu od 5.— kruna za svaki kilogram ispod onih 45 kg. žive mjere, koju svinjče treba tovljenjem da dobije. Dovoljava se toviteljima, da na svakih deset tovljenih svinja za vojnu upravu tove po jedno svinjče za svoju domaću potrebu, ali više od tri svinjčeta ne smije ni jedan tovitelj tovititi za svoju domaću potrebu, a kukuruz za tovljenje tih svinja može se takodje dobiti u količini od 300 kg. po svinjčetu za 70.— kruna po metarskoj cjeni (100 kg). Po utvrdjenoj živoj mjeri isplaćuju se svinje na okružnoj blagajni po uglavljenim maksimalnim cijenama. Ako nastane nužda da se neko svinjče prije svršenog tovljenja zakolje ili ako svinjče ugine, tovitelj neće imati za to nikakvo pravo na naknadu. Ako tovitelj bez nužde pristupi klanju, njemu će se uzaptiti kukuruz bez odštete, a može biti i kažnjen. Ako je pristupio klanju iz nužde, onda će mu zaostali kukuruz uzeti okružno zapovjedništvo po cijeni, koju je za njega platio.

Odnosno lješina važe ove odredbe: Lješine se imaju oderati i bezuslovno upotrijebiti za proizvodnju sapuna. Najcjelishodnije bi bilo, da vlasnik prokupa lješinu s cijedjom. Kože i prekuvane lješevce preuzima okružno ili drugo nadležno zapovjedništvo i predaju ih fabrici sapuna u Beogradu. Na ime odštete dobivaju tovitelji za jednu kožu 5.— kruna, za 1 kg. nevarenog lješca 60 helera za 1 kg. iskuvane masti 4.— kruna, i za 1 kg. sirovog sapuna 2.— kruna.

To su u glavnome mjere, obnarodovane u vidu objave u raznim okruzima. Na suprot kritici s raznih strana, kao da ta akcija nesumnjivo pruža samo vojnoj glavnoj guberniji koristi, a da je štetna po tovitelje, navedemo jedan primjer koji to pobija. Uzmimo, da svinjče, određeno za tovljenje, teži 40 kg. i da bi tovitelj za tih 40 kg po utvrdjenoj maksimalnoj cijeni od 2.60 K po kilogramu imao da plati K 104.—, dalje, da za 300 kg kukuruza po 70.— K od 100 kg ima da izda K 210.—, to bi izdalo oko tog svinjčeta iznosili ukupno K 314.—.

Tovljenjem se postizavaju 20% pa i više težine od utrošenog kukuruza, a mi uzimamo samo 18%. Na kraju tovljenja teži svinjče najmanje 94 kg, za šta tovitelj dobija 423.— K, računajući kg po 4.50 K. Kad se od te svote odbiju rashodi u 314.— K, onda tovitelj dobija poslije 4 mjeseca oko 109.— K čistog prihoda na svako svinjče. Valja još imati na umu, da je za svinjče, određeno za tovljenje, uzeta minimalna težina od 40 kg, a da u stvari prosječno teže svinje, određene za tovljenje, 60 do 80 kg po komadu i da je korist od tovljenja u toliko veća, u koliko je težina svinjčeta, određenog za tovljenje, veća. Ovim primjerom mislimo da smo dovoljno dokazali, da nemaju pravo oni, koji bi htjeli da dokazuju, da tovljenje svinja pod gornjim uslovima nije rentabilan posao. U ostalome, niko se ne primorava da se bavi tovljenjem svinja, već je to ostavljeno slobodnoj volji pospventnika.

Kako smo dalje doznali, namjerava vojna glavna gubernija u Srbiji, da te opšte odredbe s obzirom na mjesne i privredne prilike pojedinih okruga preinča i proširi.

Front njemačkog prijestolonasljednika.

Poslije kišovitog jutra uzdigla se od juče u podne topnička bitka sjeveroistočno od Soissons a i opet do potpune visine i od tada gotovo neprekidno bijesni sa silovitim potroškom municije. U jutro posla su naprijed kod Vauxaillona, a uveče poslije buhbjarske vatre na cijelom frontu od Braye jaka odjeljenja na izvidjački napadaj. U mjesnim borbama neprijatelj je posvuda suzbijen. Susjedni odjeci i potučeje u pozadini borbenog fronta stajali su pod jakom uznemirujućom vatom, koja je od nas snažno uzvracena. U istočnom dijelu Chemis des Dames a napali su Francuzi ponovo tri puta naše položaje sjeverno od vauclerskog mlina. Bili su krvavo odbijeni.

Kod ostalih vojski ograničila je kiša i magla borbeno djelatnost. Naši su neprijatelji izgubili u vazdušnoj borbi 12 letilica, od toga 6 iz jedne eskadre, koja je uz znatnu štetu na kućama bacala bombe na Preulers i Ingelmuinster.

Istočno bojište.

Pod zapovjedništvom generalallajtnanta pl. Esteriffa osvojile su naše čete, prešavši u čamecima i kroz kameniti nasip mali Sund, zapadnu obalu ostrva Nesz. U brzom prodiranju pregaženi su Rusi gdje god su dali otpora. Do podne je cijelo ostrvo bilo u našem posjedu. Iskrcana odjeljenja mornarice, koja su našla u borbu sa sjevera i juga, kao i topovi sa naših brodova, bitno su doprinijela brzom uspjehu. Zarobljena su dva ruska pješadijska puka u jakosti od 5000 ljudi. Plijen je znatan. Na Oeselu i Moonu pala su u naše ruke jedan divizijski i tri brigadna stotžera.

Naše pomorske snage vodile su u vodama oko Moona u više maha borbe sa neprijateljskim ratnim brodovima. Ruski linijski brod „Slava“ (13.300 tona) zapaljen je našim hitcima, pa je zatim potonuo između Moona i susjednog ostrva Schildau.

Kopnene i mornarske letilice održavale su vodstvo; dobro obaviještene o skrovištu neprijateljskih sila napadale su one često puta sa zapanjujućim djelovanjem neprijatelja na kopnu i na moru s bombama i mašinskim puškama.

Na rusko-rumunjskom suvozemnom frontu i na mačedonskom bojištu nikakvih naročih događaja.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Njemački večernji izvještaj.

Kb. Berlin, 19. oktobra. Wolffov ured javlja: U južnom dijelu flandrijskog fronta i sjeveroistočno od Soissons a u prkos lješeg vremena jaka vatrena borba. Na istoku do sada ništa novoga.

Zdravlje brata Njegovog Veličanstva.

Kb. Beč, 19. oktobra. Nadvojvoda Maksimilijan potpuno se opet oporavio od operacije slijepog crijeva. On je 17. ov. mj. stigao na Semmering.

Odlazak cara Wilhelma iz Carigrada.

Kb. Carigrad, 18. oktobra. Agence Milli javlja: Danas je uveče oko 10.30 sati car Wilhelm, rastavši se na najsrdačniji način sa sultanom, otputovao iz Carigrada. Na putu do stanice stanovništvo ga je burno pozdravljalo. (O posljednjim časovima carevog boravka u Carigradu donijetno radi pomanjkanja prostora u današnjem, opširniji izvještaj u sutrašnjem broju. Op. Ur.)

Zauzeće ostrva Moona.

Kb. Berlin, 19. oktobra. Nakon svladanja baterija na Werderu i Moonu 18. o. mj. zauzeće je ostrvo Moon. U isto vrijeme sa uništenjem ruskog linijskog broda „Slava“ uništen je i jedan ruski torpedni razarač. Ostatak neprijateljske flote uzmiče dalje prema sjeveru.

Novi napad na Dünkirchen.

Kb. Berlin, 19. oktobra. Wolffov ured javlja, da su dijelovi njemačke torpednjačke eskadre u noći od 18. na 19. ov. mj. s uspjehom ponovo napale Dünkirchen. Jedan je engleski monitor teško oštećen, a njemački su se brodovi povratili neoštećeni.

CIJENE OGLASIMA:

Osmna jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . : 10 helera
Priposlano: Petna jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnici: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmna jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . : 10 helera
Priposlano: Petna jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnici: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Dentista F. B. Brill

Beograd.
Makedonska ulica broj 5.
(do pošte)
„Amerik. specijalista“

„ZUBE“ vještačke u zlatu
i u kaučuku samo se u
mome ateljeu izrađuju po
najboljem originalnom
amerikanskom sistemu. Pri-
mam od 8-12 i 2-6.
823-1

Dr. ČIRA B. PANIC

Ijekar cjelokupnog Ijekarstva,
Iješt:
Polne bolesti
Bolesti grla, nosa i ušiju.
Ordinira od 1-3 s. po podne.
Stan: Kraljeve Natalije br. 3.
88135-1

Kupovine i prodaje.

Traži se
jedan pianino, koji ima na pro-
daju ili pod kiriju neka se javi
Hotelieru Parkhotela. 33435-2

Poštanske marke

iz Bosne, Srbije, Austrije, voj-
ne pošte, ratne i orijent-marke,
kupujem u svakojakoj količi-
ni za najvišu cijenu. Ponude
mi pošiljke na A. Weisz, Brief-
markenhandlung, Wien 1
Adlergasse 8. 940

Kuplo bih

dobar očuvan pianino ili klav-
ir (fligel). Ponude u admi-
nistraciji pod „Pianino 590“.
33446-2

Namještenja.

Služavka
Za sav domaći posao, potreb-
na je odmah. Kraljevića Mar-
ka 20. 33426-3

Dečko

za radiju, traži se, da vrši
spoljne poslove. Plaća 30 kru-
na. Javiti se K. u K. Tabak
Trifik. Terazije 35. 33431-3

Stanovi.

Soba sa predsobljem
sa namještenjem ili bez namje-
štaja. Izdaje se odmah. Mole-
kova ulica br. 36. Beograd.
33395-1

Elegantan stan

od 3 do 5 namještenih soba
traži se odmah pod najam. Ci-
jena sporedna. Ponude pod
„Elegantan 583“. 33403-4

Dva stana

na „Zelenome Vencu“
po dvije sobe i kuhinja, ozdaje
se odmah. Uplatiti u „Zdrav-
njaku“, Kralj Milanova 14.
33393-4

Jedan prostoran dućan

sa kancelarijom u kome je
drogerija „Guslar“ Kolarčeva
ulica br. 5. Izdaje se odmah
kirijom. Uplatiti u avilji 33413-4

Traži se:

lijep stan sa 4 sobe, predsobl-
jem i ostalim udobnostima u
sredini varoši, potreban je od-
mah. Obratiti se uredništvu
ovoga lista. Pod znakom „Li-
jep 585“. 33418-4

Jedna lijepo namještena

spavaća soba, za dvije osobe,
i kabinet sa plantinom, izdaje
se. Ponude administraciji ovog
lista, pod „Schönes 589“.
33441-4

Tražim

čistu namještenu sobu sa elek-
tričnim osvjetljenjem. Ponude
administraciji ovog lista pod
„Rein 587“. 33443-4

Stan od 3 do 4 sobe

sa ostalim sporednostima i
električnim osvjetljenjem, tra-
žim u centru varoši od 1 no-
vembra po starom kalendaru.
Javiti g. Živojnu M. Simiću
ndvokatu, Bitolska br. 59. od
8-9 prije i od 2-3 poslije
podne. 33438-4

Pod kiriju

izdajem jedan zaseban stan
sa 6 odjeljenja u Studeničkoj
ulici 44. Mišo Z. Jovanović
advokat. Kosmajska ulica 10.
33440-4

Razno.

Izgubljen je
notes i u njemu 2 konjska
pasosa, dvije legitimacije od
koga i to br. 148 i 451, lista
od pregleda konja i koncesija
za nabavku sijena. Ovo je iz-
gubljeno na putu od klanice
pa u grad. Moli se nalazati da
ista dokumenta preda uredni-
štvu ovoga lista ili meni. Dre-
gutin, Milanović, Pančević
broj 11, gdje će dobiti pristoi-
nu nagradu. 33401-5

Čuven sa Jevtinomom

novl mode salon

Zenskih šešira

Dobro je novitete i sav mate-
rijal za šešire. Modiskinjama
i rabat. Primaju se opravke. Si-
ma M. Lazarević, Kr. Milana
120, blizu „Slavije“ (u dvo-
rištu). 33343-5

Gospodja

što je sa čerikom doputovala
iz Vrnjačke banje u poned-
jeljak u več 15. ov. mjes. koja
je podigla tuđu prtljagu, moli
se da dodje u Kolarčevu ulicu
br. 9. I sprat gdje će dobiti
svoj. 33424-5

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Gene-
va (Suisse). Moj otac Milosav
Mitrović vojnik 3. čete, 2. ba-
taljona, 7. puka, 2. poziva po-
gino je na Konaticama 1914.
godine, a moj brat Radomir
Mitrović poginuo je kao re-
grut na Čukarici 27. septem-
bra 1915. god. — Ja sam osta-
la sa bratom Rajkom malolet-
nim bez sredstava za život.
Molim vas poradite, da mi se
dosudi invalida ili pošlje po-
moć. S poštovanjem Anka
keć pok. Milosava Mitrovića
iz Resnika, okr. beogradski.
33423-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va (Suisse). Moj muž Dimi-
trije Radojić obveznik 3. po-
ziva umro je kao vojnik u
Bolgogaznyu u Ungarskoj,
marta mjeseca 1915. godine.
Ja sam ostala sa četvoro ne-
opskrbljene djece bez sredsta-
va za život, stoga vas molim
poradite da dobijem invalidu
ili pomoć. S poštovanjem Jul-
ka udova Dimitrija Radojića
iz Resnika okr. beogradski.
33422-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va (Suisse). Moj muž Radomir
Mitrović obveznik 3. po-
ziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj muž Čedomir Mitro-
vić telefonista iz 7. puka, 1.
poziva umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ungar-
skoj. Stoga vas molim da po-
radite da dobijem invalidu ili
pomoć za mene i dvoje maloljet-
ne djece. S poštovanjem
Marija udova Čedomira Mitro-
vića iz Resnika, okr. beograd-
ski. 33421-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va, Molim izvestite me, da li
je živ moj muž Svetozar Pa-
vlović iz Darosave, Pita nje-
gova žena Natalija iz Darosa-
ve, okrug beogradski.
33434-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va, da dostavi Jovičiću ovo:
Molim vas usrdno da se zau-
zmete kako bi nam se posla-
la kakva novčana pomoć, na
račun našega dvogodišnjega
primanja, i da nam se pošlje,
jer do danas nismo ni pare
dobili, a ima nas po 6 člano-
va u porodici! Ne zaboravite
na nas. Milan Kostić, kontrolor
duhana okruga zvečanskoga;
Milan Staletović, kontrolor
duhana okruga vranjskog; Sto-
jin Spirić, timač sreza vuči-
trinskog i Mihajlo Jančević,
služitelj filijale Narodne ban-
ke u Skoplju. Sada svi živimo
u Vučitrnu, Kosovo.
A-2750-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Molim da me izvestite
za Aleksandra Starinčevića,
koji je još 1915. godine ne-
stao i od tada nismo o njemu
ušla čuli. Unapred blagodari
Marica Tasić, Vardarska ulica
80, Beograd. 33419-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va (Suisse). Moj muž Rado-
van Stojanović, obveznik 3.
čete, 1. bataljona 7. puka, 2.
poziva, umro je kao zaroblje-
nik u Bolgogaznyu u Ugar-
skoj 14. januara 1915. god.
Molbu za invalidu podnijela
sam odmah poslije toga i rje-
šenje je doneto, ali mi nije
predato. Od djece imam jednog
sina Spasoja od 16 godi-
na. Molim vas pokorno, ura-
dite šta treba da dobijem in-
validu, jer mi je neophodno
potrebno za život. S poštova-
njem Ivanka udova Radovana
Stojanovića, btr. iz Resnika“-
Resnik. 33420-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va, da dostavi Miki Mijuškoviću
ovo: Molim da me izve-
stite, da li je živ i zdrav Ra-
dosav Matejić rodom iz Senj-
skog Rudnika, koga traži nje-
gov otac Sima, mati Dobrija,
brat Milosav, sestra Radmila
žena Zorka i sin Ratislav, koji
su svi živi i zdravi. Molim
da me izvestite kartom, a ja
čim njegovu porodicu. Unapred
vam blagodari Milosav Stefa-
nović, pinter iz Jagodine, Ču-
prijska ulica 13. A-2759-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va, da dostavi Miki Mijuškoviću
ovo: Molim da me izve-
stite, da li je živ i zdrav Ra-
dosav Matejić rodom iz Senj-
skog Rudnika, koga traži nje-
gov otac Sima, mati Dobrija,
brat Milosav, sestra Radmila
žena Zorka i sin Ratislav, koji
su svi živi i zdravi. Molim
da me izvestite kartom, a ja
čim njegovu porodicu. Unapred
vam blagodari Milosav Stefa-
nović, pinter iz Jagodine, Ču-
prijska ulica 13. A-2759-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va, da dostavi Miki Mijuškoviću
ovo: Molim da me izve-
stite, da li je živ i zdrav Ra-
dosav Matejić rodom iz Senj-
skog Rudnika, koga traži nje-
gov otac Sima, mati Dobrija,
brat Milosav, sestra Radmila
žena Zorka i sin Ratislav, koji
su svi živi i zdravi. Molim
da me izvestite kartom, a ja
čim njegovu porodicu. Unapred
vam blagodari Milosav Stefa-
nović, pinter iz Jagodine, Ču-
prijska ulica 13. A-2759-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va, da dostavi Miki Mijuškoviću
ovo: Molim da me izve-
stite, da li je živ i zdrav Ra-
dosav Matejić rodom iz Senj-
skog Rudnika, koga traži nje-
gov otac Sima, mati Dobrija,
brat Milosav, sestra Radmila
žena Zorka i sin Ratislav, koji
su svi živi i zdravi. Molim
da me izvestite kartom, a ja
čim njegovu porodicu. Unapred
vam blagodari Milosav Stefa-
nović, pinter iz Jagodine, Ču-
prijska ulica 13. A-2759-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va, da dostavi Miki Mijuškoviću
ovo: Molim da me izve-
stite, da li je živ i zdrav Ra-
dosav Matejić rodom iz Senj-
skog Rudnika, koga traži nje-
gov otac Sima, mati Dobrija,
brat Milosav, sestra Radmila
žena Zorka i sin Ratislav, koji
su svi živi i zdravi. Molim
da me izvestite kartom, a ja
čim njegovu porodicu. Unapred
vam blagodari Milosav Stefa-
nović, pinter iz Jagodine, Ču-
prijska ulica 13. A-2759-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va, da dostavi Miki Mijuškoviću
ovo: Molim da me izve-
stite, da li je živ i zdrav Ra-
dosav Matejić rodom iz Senj-
skog Rudnika, koga traži nje-
gov otac Sima, mati Dobrija,
brat Milosav, sestra Radmila
žena Zorka i sin Ratislav, koji
su svi živi i zdravi. Molim
da me izvestite kartom, a ja
čim njegovu porodicu. Unapred
vam blagodari Milosav Stefa-
nović, pinter iz Jagodine, Ču-
prijska ulica 13. A-2759-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va, da dostavi Miki Mijuškoviću
ovo: Molim da me izve-
stite, da li je živ i zdrav Ra-
dosav Matejić rodom iz Senj-
skog Rudnika, koga traži nje-
gov otac Sima, mati Dobrija,
brat Milosav, sestra Radmila
žena Zorka i sin Ratislav, koji
su svi živi i zdravi. Molim
da me izvestite kartom, a ja
čim njegovu porodicu. Unapred
vam blagodari Milosav Stefa-
nović, pinter iz Jagodine, Ču-
prijska ulica 13. A-2759-8